

1. poglavje: RAZISKUJEM – POTUJEM SKOZI SEBE

- Naštej metode znanstvenega raziskovanja.
- Razloži celično teorijo.
- Primerjaj neodvisno in odvisno spremenljivko.

2. poglavje: SEM IZ CELIC

- Pojme organ, celica, tkivo in organski sistem uporabi v smiselni povedi.
- Skiciraj živalsko celico in označi organele.
- Naštej razlike in podobnosti med glivno in rastlinsko celico.
- Kaj meniš, zakaj v mišičnih celicah najdemo veliko mitohondrijev?
- Razloži pojem specializacija celic.
- Kako se delijo celice v našem telesu?
- K izrazoma mitoz in mejoza dopiši pravilne trditve.

Končni rezultat celične delitve sta dve hčerinski celici s po 46 kromosomi.

Končni rezultat celične delitve so štiri hčerinske celice s po 23 kromosomi.

Delitev poteka v spolnih celicah.

Delitev poteka v telesnih celicah.

Hčerinske celice do drugačne od materinske celice.

Hčerinske celice so enake materinski celici.

Utemelji, zakaj z mejotsko delitvijo nastanejo spolne celice z unikatnim genetskim zapisom.

- Katere raziskovalce povezujemo z odkritjem DNA?
- Razmisli, zakaj ni priporočljivo, da zdravi ljudje jemljejo antibiotike.

3. poglavje: RAZLIKUJEM SE, PRIVLAČIM

- Naslednje besede uporabi v povedi: jajčece, semenčica, oploditev, spojek, zarodek.
- V katerih sekundarnih znakih se fantje razlikujejo od deklet?
- Katere celice nastanejo ob mejotski delitvi ženske praspolne celice?
- Kaj se zgodi z maternico v času ovulacije?
- Razloži pojma zarodek in plod.
- Kaj meniš, zakaj imajo nekateri modre oči, drugi pa rjave?
- Zakaj je hranjenje dojenčka z materinim mlekom boljše od hranjenja z mlečno formulo (pripravek mleka v prahu)?
- Mutacija katerega kromosoma povzroči downov sindrom?
- Kaj omogoča spolno razmnoževanje?
- Naštej metode zaščite pred neželeno nosečnostjo.

4. poglavje: DIHAM, IZMENJUJEM ZRAK Z OKOLICO

- Primerjaj pljučno in celično dihanje.
- Naštej dele dihalne poti.
- Kaj se zgodi z našim dihanjem, kadar tečemo po stopnicah? Razloži.
- Kakšne barve so zdrava pljuča in kakšne kadilska pljuča?
- V katerem delu dihal pride do izmenjave kisika in ogljikovega dioksida?
- Razmisli, zakaj je kajenje v zaprtih javnih prostorih prepovedano.
- Kakšno nalogo pri dihanju opravlja trebušna prepona?

- Naštej nekaj primerov, kako lahko ohraniš svoja dihalna zdrava.
- Razmisli, kaj bi se zgodilo, če v nosni votlini ne bi imeli dlačic in migetalk.
- »Obe pljučni krili sta enako veliki in sta pred poškodbami zavarovani s prsnim košem.« Ali ta trditev drži? Svoj odgovor utemelji.

5. poglavje: GIBAM SE

- Poišči vsiljivca.
zagozdnicca, senčnica, pogačica, čelnica
golenica, nadlahtnica, podlahtnica, zapestnica
šivi, kroglasti sklep, lobanja, negibljlive zveze
- Kaj meniš, zakaj ima hrbtenica obliko črke S?
- Katere organe varuje medenica?
- Razmisli, zakaj je ženska medenica širša kot moška.
- Če pride do zloma kosti, zlomljeno mesto prekrije pokostnica. Kaj je njena naloga?
- Čemu je treba piti mleko, uživati stročnice in sezamova semena?
- Primerjaj skeletne in gladke mišice.
- Razmisli, zakaj nam ob intenzivni športni aktivnosti postane vroče. Kaj se v takih trenutkih dogaja z našim telesom?
- Katere naloge opravljajo skeletne mišice?
- Na kakšne načine lahko svoje mišice ohranjaš zdrave?

6. poglavje: ZAZNAVAM, ODGOVORIM

- Skiciraj in poimenuj dele gibalne živčne celice.
- Kaj bi se zgodilo, če akson živčne celice ne bi bil obdan z ovojnico?
- Naštej strukture, ki varujejo osrednje živčevje.
- Razloži, zakaj so poškodbe možganskega debla za človeka največkrat usodne.
- Opredeli pojma hrbtenica in hrbtenjača.
- Primerjaj avtonomno in somatsko živčevje.
- Utemelji, zakaj parasimpatično živčevje imenujemo tudi živčevje za počitek in obnovo.
- Opiši refleksni lok.
- Kako pitje alkohola vpliva na delovanje živčevja?
- V Sloveniji deluje združenje Spominčica, ki zagotavlja pomoč bolnikom z demenco in njihovim svojcem. Kaj misliš, zakaj so si naredili prav ime Spominčica?
- Kakšne posledice lahko opazimo, če smo dalj časa izpostavljeni stresu?
- Naštej nekaj načinov, kako bi izboljšal svojo pozornost.

7. poglavje: ČUTIM

- Kakšna je vloga zunanjih delov oči?
- Kateri del očesa opisujemo, kadar govorimo o obarvanosti oči? Katere naloge opravlja?
- Primerjaj kratkovidno in daljnovidno oko ter pripiši, kakšna očala so potrebna v posameznem primeru.